

ЛІТЕРАТУРА

1. *Жаботинский В.* Урок юбилея Шевченко. – Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://amkob113.paparod.ru/zv/vj/vj-4.html>
2. *Івакін Ю.* Коментар до “Кобзаря” Шевченка. Поезії до заслання. – К., 1964.
3. *Коментарі // Шевченко Т.* Повне збір. тв.: У 12 т. – К., 2001. – Т. 1.
4. *Листочки* до вінка на могилу Шевченка в ХХІХ роковини його смерті. – Львів, 1890.
5. *Наливайко Д.* Первинні образи в творчості Гоголя // *Гоголезнавчі студії / Гоголеведческие студии.* – Ніжин, 1996. – Вип. 1.
6. *Пушкин А.* Полн. собр. соч.: В 10 т. – М.; Ланінград, 1958. – Т. 10.
7. *Сверстюк Є.* Шевченко і час. – К., 1996.
8. *Шевченко Т.* Повне збір. тв.: У 12 т. – К., 2001. – Т. 1.
9. *Шевченко Т.* Повне збір. тв.: У 12 т. – К., 2001. – Т. 2.
10. *Шевченко Т.* Повне збір. тв.: У 12 т. – К., 2003. – Т. 6.
11. *A Concordance to the Poetic of Taras Shevchenko / Конкорданція* поетичних творів Тараса Шевченка / Ред. й упорядк. Олега Ільницького, Юрія Гавриша: У 4-х т. – Нью-Йорк; Едмонтон; Торонто, 2001. – Т. 3.
12. *A Concordance to the Poetic of Taras Shevchenko / Конкорданція* поетичних творів Тараса Шевченка / Ред. й упорядк. Олега Ільницького, Юрія Гавриша: У 4-х т. – Нью-Йорк; Едмонтон; Торонто, 2001. – Т. 4.

Отримано 5 липня 2011 р.

м. Москва

Барабаш Ю. Просторинь Шевченкового Слова: Текст – контекст, семантика – структура. – К.: Темпора, 2011. – 510 с.

У новій монографії Юрій Барабаш пропонує незаангажований погляд на спадщину Шевченка, подекуди посутньо розвиваючи ідеї, висловлені в попередніх працях. В її основі – статті, написані на замовлення “Шевченківської енциклопедії” в шести томах, роботу над якою завершує Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка. Дослідник порушив низку актуальних проблем шевченкознавства: поетична історіософія митця, наскрізні мотиви й теми його творчості, диференційна рецепція Шевченком постаті Сковороди тощо. Крім того, низку творів нетривіально проаналізовано у структурно-семантичному ключі. Ю. Барабашеві вдалося із застосуванням сучасного літературознавчого інструментарію віднайти переконливі відповіді на непрості питання щодо світогляду, філософії, естетики Шевченка, поезики його творів.

О.Б.

Наші презентації

роман випадає із феміністичного дискурсу, заявляючи про себе маскулінністю, про що свідчать його асоціоніми, серед яких переважають ті, що спрямовані на відтворення політичних реалій минулого й сьогодення.

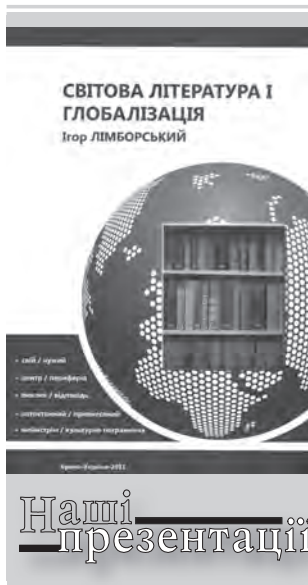
Асоціонімний ряд Г. Тарасюк допомагає реципієнтові зрозуміти ту модель новітнього буття українського народу, яку письменниця через асоціативне зближення віддалених у часі подій, надання їм алегоричної чи символічної форми, через гіперболізацію продукує у своїх романах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Агеєва В. Поетеса зламу століть. Творчість Лесі Українки в постмодерній інтерпретації: Монографія. – 2 вид. – К., 2001. – 264 с.
2. Галич А. Асоціонімний світ романів Юрія Андруховича початку XXI століття // *Слово і Час*. – 2008. – №8. – С. 48-54.
3. Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека: Український літературний постмодерн. – К., 2005. – 264 с.
4. Зборовська Н. Код української літератури: Проект психоісторії новітньої української літератури: Монографія – К., 2006. – 504 с.
5. Ковалів Ю. Романні експерименти Галини Тарасюк // *Тарасюк Г.* Трепанція: Літературознавчі праці, рецензії, відгуки. Роздуми. Інтерв'ю. – Бровари, 2006. – С. 287-294.
6. *Літературознавча енциклопедія: У 2 т.* / Авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. – К., 2007. – Т. 2. – 624 с. (Енциклопедія ерудита).
7. Рихло П. Любов і гнів Галини Тарасюк // *Тарасюк Г.* Трепанція: Літературознавчі праці, рецензії, відгуки. Роздуми. Інтерв'ю. – Бровари, 2006. – С. 60-69.
8. Тарасюк Г. Достукатись до собору кожної душі... // *Тарасюк Г.* Трепанція: Літературознавчі праці, рецензії, відгуки. Роздуми. Інтерв'ю. – Бровари, 2006. – С. 243-252.
9. Тарасюк Г. Цінь Хуань Г'онь: роман антиутопія. – Біла Церква, 2008. – 256 с.
10. Тарасюк Г. Сестра моєї самотності. – Бровари, 2009. – 322 с.
11. Хотта С. Парадигма екзистенціалізму в українській літературі кінця XX століття: систематика художніх образів та характерів: Автореф. дис.... канд. філол. наук: спец. 10.01.01. – Івано-Франківськ, 2009. – 20 с.
12. Чирков О. Суб'єктивно-авторське свавілля, або Мистецтво інтерпретації // *Літературний твір: шляхи дослідження поетики*: Зб. ст. / За ред. О. С. Чиркова. – Житомир, 2006. – С. 5-11.
13. Яремчук І. З Буковини до Києва: Галині Тарасюк – 60! // *Дзвін*. – 2008. – № 10. – С. 137-139.

Отримано 23 березня 2011 р.

м. Луганськ

Лімборський Ігор. Світова література і глобалізація: Монографія. – Черкаси: Брама-Україна, 2011. – 192 с.

У центрі монографічного дослідження перебувають складні транснаціональні і транскультурні трансформації в різних національних літературах за доби глобалізації. Послугуючись новітніми стратегіями й методами літературознавчої компаративістики, автор аналізує сучасний стан "світової літератури", а також чинники, які приводять до переосмислення на початку XXI ст. усталених поглядів на історію як зарубіжних, так і української літератур. Взаємодія і діалог літератур розглядаються в річищі проблем імагології, генології, типологічних зближень і відмінностей, інтермедіальності, перекладознавства з урахуванням опозиційних і корелятивних культурних концептів та кодів: "свого/чужого", "автохтонного/привнесеного", "виклику/відповіді", "центру/периферії", "мейнстриму/культурного пограниччя".

О.Б.

не розженешся” [8, 99-100]. Майстер психологічної деталі, Б. Мельничук підмічає все: “порепані правиці” старих Воляннюків з новели “Чотири цибулини з Канади” [8, 115], “скарлючені від роботи на фермі руки” баби Ксеньки з новели “Три круїзи” [8, 144] та ін. Вони допомагають йому увиразнити образи, а читачам – розшифрувати авторський задум.

Отже, концептосфера малої прози Б. Мельничука досить багата й дозволяє докладно дослідити світогляд письменника. С. Сапеляк зазначив, що “Богдан Мельничук ніби переплавляє своєю артистичною фантазією найрізномірніші явища в одне “плесо” – любов, родинне життя, виховання і, навіть, виборчі агітації...” [8, 6]. Таке широке поле авторських зацікавлень можна систематизувати за допомогою двох базових концептів – “доля” й “рід”, а також концептуальної антиномії “багатство-бідність”. Навколо них та їх похідних вибудовується концептосфера малої прози письменника, закорінена в народній моралі та традиційній символіці.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бандурка І. Чотири вежі Богдана Мельничука: Письменник. Журналіст. Редактор. Краєзнавець: Літературний портрет. – Тернопіль: Економічна думка, 2002. – 248 с.
2. Дігай Т. На розпутьї велелюднім. Новели Богдана Мельничука // Мельничук Б. Зек, вождь і Гарсія Лорка: Новели. – Львів: ЛА “Піраміда”, 2010. – С. 368-382.
3. Етимологічний словник української мови: У 7 т. – К.: Наук. думка, 1985. – (Словники України). – Т. 2. – 573 с.
4. Етимологічний словник української мови: У 7 т. – К.: Наук. думка, 2006. – (Словники України). – Т. 5. – 704 с.
5. Колесов В. “Судьба” и “счастье” в русской ментальности [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://www.anthropology.ru/ru/texts/kolesov/misl11_07.html.
6. Маслова В. Поэт и культура: концептосфера Марины Цветаевой. – М.: Флинта; Наука, 2004. – 256 с.
7. Мельничук Б. Зек, вождь і Гарсія Лорка: Новели. – Львів: ЛА “Піраміда”, 2010. – 400 с.
8. Мельничук Б. Суд без суду. – Львів: ЛА “Піраміда”, 2010. – 400 с.
9. Сапеляк С. “Коли пече в грудях...” // Мельничук Б. Суд без суду. – Львів: ЛА “Піраміда”, 2010. – С. 5-8.
10. Синельникова А. Лирический сюжет в языковых характеристиках. – Луганск: Редакционно-издательский отдел облуправления по печати, 1993. – 188 с.

Отримано 6 квітня 2011 р.

м. Київ

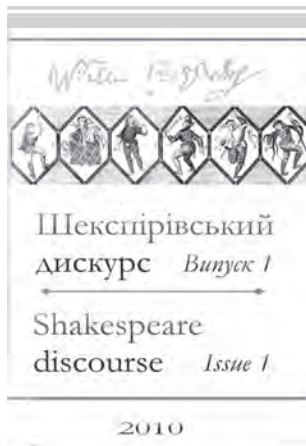
Микула Ольга. Творчість Олени Пчілки і фольклор: Монографія / Передм. В.М. Івашківа. – Ужгород: Гражда, 2011. – 312 с. – 500 прим.

Це перше комплексне дослідження фольклористичного й літературного доробку Олени Пчілки: показано її внесок у вивчення вертепної драми, народного епосу, українського гумору, легенд про “чуда”, обрядової поезії, зокрема дослідження “Украинские колядки (Текст волынский)” (1903). Опрацьовано велику кількість фактичного матеріалу. Розглянуто органічні зв'язки художньої творчості Олени Пчілки та фольклору в контексті різних теоретичних підходів до вивчення явища фольклоризму.

Ця книжка зацікавить не лише фахівців із літературознавства та фольклористики, а й значне коло зацікавлених творчістю й постаттю Олени Пчілки, матері великої Лесі.

В.Л.

Наші
презентації

Шекспірівський дискурс / Гол. ред. Н. М. Торкут. – Запоріжжя: КПУ, 2010. – Вип. 1. – 294 с.

До першого випуску збірника ввійшли статті вітчизняних і зарубіжних учених, у яких розглядаються питання про творчість і особистість В. Шекспіра, багатоаспектну рецепцію його спадщини в літературі, мистецтві, культурі, філософії.

Збірник містить 7 розділів.

І в поетичних, і в драматичних творах В. Шекспіра у сфері Любові герої втілюють людські сутності, зокрема свідоме (розум), несвідоме (серце) та підсвідоме (тілесні інстинкти) (М. Гамблевич). Розглядаються також різні версії написання його сонетів, зокрема їх автобіографічності, та окремі теми в циклах віршів (шляхетність, дружба, шлюб, проблеми часу та взаємостосунків (кохання, ревності, душевні переживання), а також проблеми чуттєво-еротичного й духовно-величного) (І. Мегела). Розкривається зміст метафор, пов'язаних із тенісом, який був досить популярний у Європі XVI – XVII ст. (В. Шестаков). У “Сонетах” виникає подвійний діалог: автор-читач і ліричний герой-адресат, який несе колосальний драматичний заряд (В. Флорова). Франсен Пол ілюструє тезу, що з плином часу змінилися не лише погляди на події, про які йдеться в сонетах, а й образ самого автора, адже він був одним із найзагадковіших авторів свого часу, котрий лише в “Сонетах” відкрив свою душу. Лише переклад сонетів з оригіналу дозволив І. Чупис побачити свідчення про акторську професію великого письменника. У своїй статті Н. Висоцька аналізує книжку сучасної британської дослідниці Ж. Гріг “Дружина Шекспіра”, яка піддає сумніву сталі погляди шекспірознавців на постать Енн Хетевей. У книжці використано документальні та художні джерела про життя англійської жінки доби пізнього Відродження. Л. Коломієць уперше розглядає перекладацьку шекспіріану Пантелеймона Куліша, зокрема текст перекладу “Гамлета”. У статті М. Новикової йдеться про деякі поетичні переклади, критичні відгуки, творчі принципи знаного українського перекладача Михайла Москаленка. Стаття О. Первушиної присвячена маловивченій проблемі жанрових аспектів аналізу перекладацького перетворення сонетів Шекспіра. Аналізуючи відомі значення терміна “світова література” та його переосмислення в добу глобалізаційних трансформацій, І. Лімборський показав, як протягом історії рецепції Шекспіра в європейському та світовому контексті змінювалося уявлення про нього як про центральну постать західного літературного канону. Де Філіппіс Сімонента розглядає новітні італійські театральні інтерпретації історії Гамлета. Збірник може бути цікавим для всіх, хто вивчає культуру доби Відродження та її духовних надбань.

С.С.

Наша презентація

Наші
презентації

**Спогади про Тараса Шевченка / Уклад. і примітки
В. С. Бородіна, М. М. Павлюка, О. В. Бороня;
передмова В. Л. Смілянської. – К.: Дніпро, 2010. –
608 с.**

Новий збірник мемуарів в основному повторює попередні два видання – “Спогади про Тараса Шевченка” (1982) та “Воспоминания о Тарасе Шевченко” (1988), упорядковані Василем Бородініним та Миколою Павлюком, однак має кілька важливих відмінностей: тексти подаються мовою оригіналу, за винятком польських, перекладених українською; додано спогади Ликери Полусмак у записі К. Широцького та листи Г. Честахівського до Ф. Черненка; у деяких випадках уточнено або повернуто авторські назви мемуарів – за першодруком; поновлено низку купюр, до яких були змушені вдаватися упорядники під тиском радянської цензури; модернізовано примітки з урахуванням деяких джерелознавчих розшуків двох останніх десятиліть. У виданні, щоправда, трапився прикрий недогляд: на с. 69–70 замість оригіналу спогадів Шевченка в записі Г. Честахівського українською мовою опубліковано переклад російською.

Пропонований збірник розрахований на масового читача. Втім, у перспективних планах Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України – підготовка науково-критичного видання з ґрунтовним довідковим апаратом.

Є.Л.

Наші
презентації

ВСЕСВІТ. – 2011. – № 5-6

У рубриці “Поезія” читачеві пропонуються вибрані поезії Раґнара Стрьомберґа та Джозуе Кадуччі. Класична й сучасна німецька проза репрезентована в рубриці “Проза. Драма” романом Германа Гессе “Нарцис і Гольдмунд”, уривком із роману Даниеля Кельманна “Як я брехав і помер”, оповіданням Мірко Бонне “Геліанова лоджія”, Герти Мюллер “Надмогильне слово”, Бернгарда Шлінка “Подорож на південь”. Уміщено також детективне оповідання Андреа Каміллері “Почерк митця”. У рубриці “Письменник. Література. Життя” опубліковано статті Дмитра Дроздовського “Крок у світ: “Всесвіт в Альбіоні” та “Очима багатьох культур: концептуальні проєкції”, Ганни Трегуб “Марек Павловський: “У голокості були винні всі європейці”, Дмитра Дроздовського й Галини Усатенко “Націєтворча місія перекладу: проєкції ХХІ століття”, Роксолани Зорівчак “Сприйняття особистості та творчості Тараса Шевченка у Великій Британії” (частина друга), Сергія Тарадайка “Вершник”, Андрія Савенця “Ударимо патріотизмом по колоніалізму: українська версія”, Оксани Курилас “Злі віці” - міжнародна зустріч перекладачів у Берліні та на Лейцігському книжковому ярмарку”, Ніни Харчук “Українська поезія заговорила мовою бенгалі”, Євгена Пашенка “Александр Флакери вслід...”. На закінчення номера – “Різновиди романтичного досвіду: передмова” Роберта Коуіна.

І.Х.

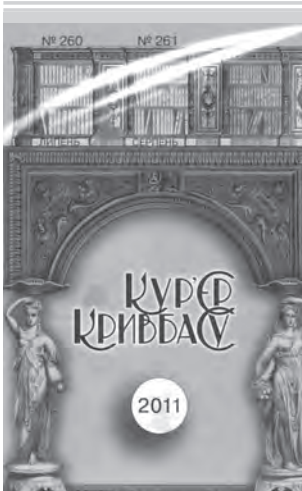
Наші
презентації

Качкан В.А., Качкан О.В. Нев'януца галузка каліны: Українські літератори, вчені, громадські діячі – в діаспорі. – К., 2011. – 272 с.

У різні часи й за різних обставин багато гідних людей покинули Батьківщину і, хоч би як склалося їхнє життя, продовжували творити, збагачуючи українську культуру, а також культури інших народів.

На основі матеріалів раритетних видань, давньої періодики, мемуарів та епістолярної спадщини розкривається життєдіяльність і творчість знакових особистостей, зокрема, це видатний полтавець Михайло Драгоманов; біографічна мозаїка, пороги творчості та що замовчують листи Катрі Гриневичевої, науково-публіцистична й націокультурологічна діяльність Симона Петлюри; Роман Сембратович: засвітився яскраво – згас раптово; культурологічні візії Зенона Кузели в епістолах; культурологічно-естетичний подвиг Гординських; політологізм Осипа Назарука; кредо науковця-публіциста Володимира Целевича; Роман Купчинський і "Червона Калина"; на берегах рукописів Юрія Шкрумеляка; філософський нерв культурології Володимира Залозецького; до пізнання Мирослава Сірчана; погляд на Юрія Липу; українське соборництво Бориса Шкандрія.

С.С.

Наші
презентації

Кур'єр Кривбасу / Гол. ред. Г. Гусейнов. – Кривий Ріг, 2011. – №260–261 (липень–серпень) (стор. в Інтернеті: courier.at.ua)

Проза: роман В. Рубана "Любиш–не любиш", "псевдороман" М. Микицей "Трофей на довгу пам'ять", уривок із роману Річарда Бротігана "У кавуновому цукрі" з розвідкою Н. Шпильової-Саїд "Річард Бротіган: карамелізація побітницьки", повість (пер. з англ. В. Брюнгена) Бернарда Меламуда "Помста звідника" та два оповідання Стефана Грабинського (пер. із польськ. Ю. Винничука) із його ж критичною розвідкою "Блудний син української літератури".

У "Витоках" – закінчення роману Гліба Подольського "Мертвих більше нема: Повість двох світів" зі збереженими фрагментами 2 частини роману та критична розвідка Марка Роберта Стеха "А що ж далі?": контури ненаписаних розділів "Мертвих більше нема" та Олега Солов'я "Урочиста хода героїв".

Поезія: добірка В. Голобородька "Кобзар без кобзи", Данте Аліг'єрі "Пекло" (пісні XXXII – XXXIV), Перец Маркіш "Волинь" (уривки з поеми; пер. з ідишу В. Богуславської, її ж есе "Перец Маркіш – поет і заручник системи").

У "SCRIPTIBLE" – "Афористичні етюди" (3 клопотів перекладача ["Георгік" і "Буколик" Вергілія]), добірка Миколи Леонтовича "Трем струни триває до ранку" (рубрика О. Коцарева), "Багатоактний полілог Івана Дзюби" М. Ільницького (рец. на "Спогади і роздуми на фінішній прямій" І. Дзюби. – К.: "Криниця", 2008. – 928 с.) та "Анархо-еротичний драйв однієї подорожі не без головних героїв" В. Вакуленко-К.

В.Л.

Наші
презентації

Літературно-мистецький журнал "Ми" (1933-1939): систематичний покажчик змісту / Уклад. О. В. Рудюк; передм. Д. Я. Ільницького / НАН України, Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника. – Львів, 2011. – 156 с.

Покажчик розкриває зміст літературно-мистецького журналу "Ми" за весь період його виходу (Варшава, осінь 1933 – липень-серпень 1939). Матеріали в покажчику структуровано за тематичними розділами й підрозділами: українська література (поезія, проза), зарубіжна література (поезія, проза), драматургія, публіцистика, літературознавство, критика, мистецтвознавство, рецензії, науково-популярні матеріали, бібліографія, листування редакції, ілюстративні матеріали. У "Додатках" передруковано знакові публікації зі сторінок "Ми", рецензії на окремі числа часопису, вперше опубліковано листи редакції "Ми" до Б.-І. Антонича, а також поміщено уривки з літературознавчих праць О. Веретюк і Р. Олійника-Рахманного, які стосуються журналу "Ми" і його контексту.

Наші
презентації

Супрун В.М. Художній світ епічної творчості Миколи Понеділка: Монографія. – Вінниця: Вінницька газета, 2010. – 168 с.

Монографія знайомить із маловідомими сторінками української літератури та культури в діаспорі. Микола Понеділок (1922 – 1976) – епік, драматург, гуморист, сатирик і актор – досі маловідомий в Україні, а вивчення його творчості лише розпочалося. Сформована в діаспорі творчість М. Понеділка – важлива ланка вітчизняного двоколійного літературного процесу ХХ ст. Доля щедро обдарувала його різними талантами, зокрема в літературі та мистецтві. Мистецький спадок письменника великий і різноплановий і зібраний у семи окремих книжках (виданих власним коштом) та посмертній збірці оповідань, нарисів, фейлетонів, рецензій. Він успішно спробував свої сили також у драматургії.

М. Понеділок писав для України й усіх українців, незважаючи на відірваність від Батьківщини. Створюючи свої образи, письменник надає перевагу як монументальному узагальненню доби, так і правді окремої людини. Він вправно використовує стилістичні засоби, а його "мала проза" досконала і стилістично багата.

Перебуваючи далеко від Батьківщини й відчуваючи ностальгію за рідним краєм, він написав цілу низку творів про самотність українських емігрантів у цьому суспільстві. А художніми засобами створив образ своєї епохи, висловив любов і захоплення своєю землею, засудив її гнобителів, висміяв людські вади, показав особистість у всій її полівалентній сутності.

С.С.

Наші
презентації

Качкан Володимир, Качкан Олег. Пастори Слова: Українські письменники, вчені, громадські діячі – зі священницьких родин. – К.: ТОВ ВПЦ “Літопис – ХХ”, 2011. – 360 с.

До книжки ввійшли розвідки, студії, есеї на основі архівних матеріалів, епістолярно-мемуарної спадщини, давньої періодики, раритетів про династії Лепких, Барвінських, Свидницьких, Заклинських, дешиця до життєпису Теофіля Грушкевича, картки з культурологічного поля Юрія Кміта, “Чом, чом, чом, земле моя...” Костянтини Малицької, воскресіння Мирона Кордуби з-під преса ідеологічного терору, Степан Чарнецький у культурологічному оздобленні свого часу, нове прочитання Мелетія Кічури, джентльмена духовної звитяги Ярослава Весоловського, слово й чин Івана Огієнка, кайдани Ольги Дучимінської. І це лише невеличка дешиця про малознану українську інтелігенцію – вихідців із родин священників, які насправді були визначними літераторами, громадсько-культурними й просвітницькими діячами.

С.С.

Наші
презентації

Тиховська Оксана. Українська народна чарівна казка: психоаналітичний аспект: Монографія / Переднє слово Василя Івашківа. – Ужгород: Гражда, 2011. – 256 с.

У монографії докладно осмислено систему персонажів чарівних казок на межі фольклористики та психології, уперше в українській фольклористиці простежено етапи індивідуації персонажів у чарівних казках, висвітлено особливості об'єктивації архетипів Самість, Тінь, Аніма, Анімус, Его, Страшна Мати. Окремо дослідниця розглядає особливості жіночих і чоловічих ініціацій, наголошуючи на їх відмінності.

У першому розділі “Методологія дослідження архетипних образів у структурі чарівних казок” висвітлюються засади архетипного аналізу казок та міфів, у другому – “Індивідуація чоловічих персонажів у чарівних казках” розглянуто особливості персоніфікації архетипів “Самість” і “Тінь” у “чоловічих” казках. Інтерпретовано “чоловічі” казки як розгорнуті метафоричні сценарії психологічної ініціації юнака, виокремлено різні персоніфікації архетипу Аніми в “чоловічих” чарівних казках, що для української фольклористики є цілком новою інтерпретацією образів казкових героїнь. У третьому розділі “Особливості жіночих ініціацій у чарівних казках” уперше в українській фольклористиці осмислено особливості індивідуації героїнь, зазначивши їхні відмінності від сценаріїв ініціації чоловіка.

Окремий підрозділ монографії присвячений аналізу доленосного аспекту архетипу матері в “жіночих” казках.

В.Л.